

УДК 336.02:330.34:502.131.1(477)

JEL Q56, F36

DOI <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2026-13-8>**Глуценко А.М.**кандидат економічних наук, докторант,
Академія праці, соціальних відносин і туризму
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1897-4837>

МЕХАНІЗМИ ФІНАНСУВАННЯ «ЗЕЛЕНОЇ» ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ: РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ФОНДІВ У ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ

У статті досліджено механізми фінансування «зеленої» трансформації економіки України в умовах післявоєнного відновлення та інтеграції до європейського простору. Проаналізовано роль європейських фінансових інструментів і фондів у переході до низьковуглецевої економіки, розвитку відновлюваної енергетики та модернізації інфраструктури. Визначено основні напрями підтримки через інструменти ЄС і міжнародні організації. Узагальнено значення інструментів змішаного фінансування, гарантійних механізмів, програм Ukraine Facility та Ukraine Investment Framework у мобілізації інвестицій для декарбонізації. Обґрунтовано, що ефективне залучення ресурсів потребує гармонізації законодавства, розвитку інституційної спроможності та державно-приватного партнерства як основи сталого розвитку України.

Ключові слова: «зелена» трансформація, європейські фонди, післявоєнне відновлення, низьковуглецева економіка, відновлювана енергетика, декарбонізація, державно-приватне партнерство.

Постановка проблеми. Україна стикається з масштабними викликами, пов'язаними з відновленням інфраструктури, забезпеченням енергетичної безпеки та модернізацією енергетичного сектору в умовах повномасштабної війни. Пошкодження критичної інфраструктури актуалізує необхідність переходу до стійкої моделі розвитку та децентралізованих джерел енергії. Одночасно статус країни-кандидата на вступ до ЄС зумовлює необхідність інтеграції європейських підходів у сфері кліматичної політики, декарбонізації та сталого розвитку.

У цьому контексті ключового значення набувають механізми «зеленого» фінансування, спрямовані зокрема на підтримку енергоєфективності, відновлюваної енергетики та екологічної модернізації. Вони можуть забезпечити не лише досягнення кліматичних цілей, а й підвищення стійкості економіки та формування інноваційної моделі розвитку, особливо в процесі післявоєнної відбудови з урахуванням стандартів Європейського «зеленого» курсу.

Водночас залучення міжнародного фінансування ускладнюється недостатньою обізнаністю щодо вимог донорів і процедур підготовки проєктів. У цьому зв'язку важливу роль відіграє Pillar II Ukraine Facility – Ukraine Investment Framework (UIF), який спрямований на мобілізацію ресурсів для реалізації інвестиційних проєктів у сферах енергетики, інфраструктури та підтримки приватного сектору через поєднання міжна-

родної фінансової допомоги та приватного капіталу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних досліджень показує зростання уваги до ролі фінансових інструментів у переході до низьковуглецевої економіки. Особливо підкреслюється залучення міжнародних фінансових ресурсів, використання «зеленого» фінансування та формування ефективної інвестиційної політики для екологічної модернізації. Зокрема, у працях О. Дячука, Р. Подольця, Р. Юхимця, В. Пеккоєва, О. Балака та М. Сімонсена [10] досліджуються питання енергетичної трансформації економіки, розвитку відновлюваної енергетики та впровадження кліматичної політики в умовах переходу до низьковуглецевої економіки. Т. Кобелева та П. Перерва [22] у своїх дослідженнях приділяють увагу економічним механізмам інноваційного розвитку та фінансовим інструментам підтримки сталого розвитку підприємств.

Важливий внесок у дослідження проблематики сталого розвитку та «зеленого» фінансування зробили О. Кубатко, У. Письменна, І. Сотник та Л. Калініченко [23], які аналізують економічні аспекти екологічної модернізації, формування ресурсоефективної економіки та інструменти стимулювання екологічно орієнтованих інвестицій. Питання фінансового забезпечення відновлення економіки України та залучення міжнародної фінансової допомоги розглядаються у працях С. Петровця [24].

Крім того, В. Є. Хаустова, І. О. Губарева, Т. І. Салашенко та Д. М. Костенко [16] досліджують інституційні та фінансові механізми розвитку економіки України в умовах сучасних трансформаційних процесів, зокрема питання інтеграції європейських фінансових інструментів, підтримки інвестиційної діяльності та забезпечення сталого економічного розвитку.

Попри значну кількість наукових досліджень із питань «зеленої» трансформації та сталого розвитку, механізми ефективного використання міжнародних фінансових ресурсів і фондів ЄС у процесі потенційного післявоєнного відновлення України залишаються недостатньо опрацьованими. Особливо це стосується залучення інструментів міжнародних фінансових організацій для модернізації енергетичної інфраструктури, розвитку відновлюваної енергетики та підвищення енергоефективності. У зв'язку з цим актуальним є формування комплексного наукового підходу до використання міжнародних фінансових ресурсів у забезпеченні «зеленої» трансформації та сталого економічного розвитку України.

Мета статті полягає в обґрунтуванні механізмів фінансового забезпечення «зеленої» трансформації України в умовах післявоєнного відновлення, визначенні ролі європейських фондів і міжнародних фінансових інструментів у реалізації проєктів декарбонізації та окресленні підходів до залучення ресурсів у контексті євроінтеграції.

Завдання дослідження передбачають аналіз сучасних механізмів фінансування «зеленої» трансформації; дослідження ролі європейських фінансових інструментів; визначення напрямів залучення міжнародних ресурсів; узагальнення інституційних передумов ефективного використання фінансових механізмів.

Практичне значення результатів дослідження полягає у формуванні підходів до підвищення ефективності залучення міжнародних фінансових ресурсів для забезпечення «зеленої» трансформації економіки України та її інтеграції до європейського економічного простору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз механізмів фінансування «зеленої» трансформації економіки України в умовах післявоєнного відновлення є одним із ключових напрямів забезпечення сталого розвитку національної економіки та її інтеграції до європейського економічного простору. У сучасних умовах воєнних викликів, руйнування інфраструктури та економічної

нестабільності питання залучення фінансових ресурсів для модернізації енергетичної системи, розвитку відновлюваних джерел енергії та підвищення енергоефективності набуває особливої актуальності. Саме фінансові інструменти та фонди Європейського Союзу можуть відіграти ключову роль у формуванні ресурсної бази для реалізації «зелених» реформ та структурної трансформації економіки.

Динаміка економічної активності суб'єктів господарювання в Україні у 2014–2025 роках свідчить про значний вплив економічних та воєнних шоків на розвиток бізнес-середовища. Зокрема, у 2014 р. в Україні функціонувало близько 1,93 млн суб'єктів господарювання, з яких 341 тис. становили підприємства та 1,59 млн – фізичні особи-підприємці. У наступні роки спостерігалися коливання їх кількості, зумовлені економічною нестабільністю та структурними трансформаціями. У 2019–2021 рр. економіка демонструвала поступове відновлення, що відобразилося у зростанні кількості суб'єктів господарювання до 1,96 млн у 2021 р., а обсяг валового внутрішнього продукту досяг \$199,8 млрд [17; 20].

Найбільш критичним став 2022 р. через повномасштабну військову агресію: економічна активність знизилася, кількість суб'єктів господарювання впала до 1,73 млн, а ВВП – до \$162,0 млрд [19; 20]. Руйнування інфраструктури, порушення логістики та падіння попиту суттєво вплинули на бізнес. У подальших роках спостерігається поступове відновлення: зокрема, у 2024 р. ВВП сягнув \$190,7 млрд, а кількість зареєстрованих суб'єктів господарювання – 3,3 млн [19; 21].

Паралельно з процесами економічного відновлення формується потреба у структурній модернізації економіки, що передбачає перехід до низьковуглецевої моделі розвитку. У цьому контексті значного значення набувають фінансові механізми підтримки «зеленої» трансформації, зокрема грантові програми, інвестиційні фонди, інструменти змішаного фінансування, кредитні програми міжнародних фінансових інституцій та інші інструменти, які реалізуються в межах політики Європейського Союзу та програм післявоєнної реконструкції України.

Україна не може самотійно фінансувати «зелений» перехід через обмежені бюджети та нерозвинений фінансовий ринок, у той час як пріоритетом держави є зміцнення обороноздатності. Через військові та інші ризики залучення коштів на закордонних ринках обмежене, тож європейські фонди залишаються

єдиним реальним джерелом фінансування «зеленої» трансформації.

Європейський «зелений» курс (European Green Deal) визначає стратегічні орієнтири переходу до кліматично нейтральної економіки на основі розвитку відновлюваної енергетики, декарбонізації промисловості та підвищення енергоефективності. Для України його реалізація пов'язана із залученням фінансових ресурсів ЄС для відновлення інфраструктури, модернізації енергетичного сектору та впровадження екологічних інновацій.

В умовах воєнних викликів Європейський «зелений» курс набуває особливого значення як стратегічна основа післявоєнної трансформації, сприяючи підвищенню енергетичної безпеки, структурним змінам економіки та формуванню стійкої моделі розвитку.

Започаткований у 2019 р. Європейський «зелений» курс ставить мету кліматичної нейтральності ЄС до 2050 р. та охоплює партнерів, зокрема Україну, через фінансування, інвестиції та технічну допомогу. Попри війну, Україна прагне адаптуватися до вимог «зеленого» курсу. На Міжнародній конференції з відновлення України (липень 2022 р.) партнери підкреслили необхідність сталого відновлення, поєднуючи соціальний, економічний і екологічний аспекти відповідно до Луганської декларації, Цілей сталого розвитку до 2030 р. та Паризької угоди [18].

Залучення інструментів «зеленого» фінансування до процесу післявоєнного відновлення України безпосередньо пов'язане з підтримкою міжнародних партнерів і поглибленням європейської інтеграції. Європейський Союз та інші донорські організації вже інтегрують екологічні вимоги до програм фінансової допомоги, спрямованих на реконструкцію країни. Одним із ключових фінансових інструментів у цьому процесі є Ukraine Facility – спеціальний фонд підтримки відновлення України, розрахований на період 2024–2027 рр.

Відповідно до регламенту Ukraine Facility щонайменше 20% фінансових ресурсів Ukraine Plan та Ukraine Investment Framework мають спрямовуватися на проекти з протидії зміні клімату, адаптації до кліматичних викликів, охорони довкілля та реалізації принципів «зеленої» трансформації [6; 7], що свідчить про орієнтацію значної частини міжнародної підтримки на екологічно сталий розвиток України.

Загальний обсяг фінансування від Європейського Союзу в межах Ukraine Investment Framework становить близько €9,5 млрд, з яких €1,5 млрд передбачено у формі змішаного

фінансування, тоді як €7,8 млрд забезпечуються у вигляді гарантій ЄС за кредитами [9].

Міжнародні фінансові організації та банки розвитку відіграють ключову роль у фінансуванні «зеленої» трансформації України, забезпечуючи гроші, технічну експертизу та механізми зниження ризиків. Через Ukraine Investment Framework (UIF) залучені IFC (International Finance Corporation), EBRD (European Bank for Reconstruction and Development), EIB (European Investment Bank), KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau) та BGK (Bank Gospodarstwa Krajowego). Найактивніше діє IFC, член Групи Світового банку, яка з 2010 р. реалізує “Green Bond Program”. Станом на 30 червня 2025 р. IFC залучила \$14,9 млрд, у FY2024 – \$1,3 млрд через 9 випусків «зелених» облігацій. Кошти фінансують відновлювану енергетику, чистий транспорт, енергоефективність, управління відходами та інші проекти у рамках “Green Bond Framework” [11; 13]. За FY2024 IFC спрямувала на кліматичне фінансування \$9.1 млрд, тоді як за FY 2015-2024 сумарно ці витрати сягнули \$42.2 млрд [13]. Кумулятивно (станом на жовтень 2024 р.) IFC підтримала проекти приблизно на 18 ГВт потужностей ВДЕ за останнє десятиліття [12].

В Україні діяльність IFC спрямована на підтримку приватного сектору та реалізацію проектів у стратегічних галузях економіки. Зокрема, у 2022 р. було запущено пакет фінансової підтримки для українського бізнесу обсягом \$2 млрд, який згодом зріс до \$2,2 млрд. Крім того, у межах Ukraine Investment Framework ЄС надає через IFC €350 млн гарантій і €17,5 млн технічної допомоги для реалізації програми “Better Futures Programme: RE-Ukraine”, покликаної розширити інвестиції в Україні у сферах енергетики, транспорту і логістики, цифрової трансформації, промисловості та аграрного сектору [14; 15].

Серед конкретних прикладів участі міжнародних інституцій у «зеленій» модернізації економіки України можна виділити проекти у сфері відновлюваної енергетики та сталого транспорту. Так, у червні 2024 р. IFC розпочала підготовку фінансування та проведення due diligence для мобілізації близько \$345 млн загального фінансування для будівництва 350 МВт нових вітрових потужностей в Україні [11].

Міжнародні фінансові організації також використовують «blended finance» (змішане фінансування), поєднуючи пільгові ресурси з ринковим капіталом для зниження ризиків та залучення приватних інвесторів. Наприклад,

програма IFC «Better Futures» за підтримки Єврокомісії планує залучити понад €1 млрд для модернізації виробництва та інфраструктури в Україні з екологічним компонентом, що сприятиме післявоєнній модернізації енергетики та розвитку низьковуглецевої економіки [8].

Програма «Horizon Europe» підтримує наукові дослідження та інновації у сфері кліматичних технологій і сталого розвитку. Фонд переходу (Just Transition Fund) спрямований на пом'якшення соціально-економічних наслідків енергетичного переходу та підтримку регіонів, залежних від викопного палива, шляхом диверсифікації економіки й створення нових робочих місць.

Дані табл. 1 показують, що ключову роль у фінансуванні декарбонізації та «зеленої» трансформації в ЄС відіграють спеціалізовані фонди та програми (Innovation Fund, Modernisation Fund, Horizon Europe, Just Transition Fund). Вони підтримують низьковуглецеві технології, модернізацію енергетики, наукові дослідження та регіони, що страждають від енергетичного переходу, створюючи комплексний фінансовий механізм для досягнення кліматичних цілей та сталого розвитку.

Для післявоєнного відновлення України «зелена» трансформація поєднує модернізацію економіки, енергетичну безпеку та євроінтеграційні кліматичні зобов'язання, проте її фінансування ускладнене системними обмеженнями.

До ключових проблем належать обмеженість державних ресурсів, воєнні ризики та

недостатній розвиток фінансового ринку, а також потреба у гармонізації законодавства з нормами ЄС у сфері кліматичної та енергетичної політики. Водночас значний потенціал фінансування забезпечують європейські фонди та міжнародні інструменти, зокрема Innovation Fund, Modernisation Fund, Just Transition Fund і Horizon Europe. Перспективним напрямом є застосування механізмів змішаного фінансування та інструментів міжнародних фінансових організацій, включаючи гарантії, гранти, кредити й технічну допомогу.

Важливим елементом трансформації є також розвиток національних інструментів сталого фінансування («зелених» облігацій, кліматичних фондів, банківського кредитування екологічних проєктів), а також впровадження стандартів ESG і кліматичної звітності для підвищення інвестиційної привабливості ринку.

Отже, фінансування «зеленої» трансформації в умовах післявоєнного відновлення потребуватиме комплексного підходу, що поєднує міжнародну підтримку, розвиток внутрішніх фінансових інструментів і гармонізацію з європейськими стандартами, забезпечуючи довгострокове залучення інвестицій у декарбонізацію та сталий розвиток.

Першим напрямом є впровадження «зеленого» бюджетування з маркуванням видатків за екологічним впливом, аудитом їх відповідності та публічним звітуванням. Ефективність може оцінюватися часткою «зелених» видатків у бюджетах.

Таблиця 1

Європейські фонди фінансування проєктів декарбонізації

Фонд (програма) ЄС	Період дії	Орієнтовний бюджет	Основна мета фінансування
Innovation Fund	2020–2030	€ 40 млрд	Підтримка інноваційних низьковуглецевих технологій: відновлювана енергетика, воднева енергетика, декарбонізація промисловості, технології уловлювання та зберігання CO ₂ (CCS). Фонд фінансується за рахунок доходів від системи торгівлі квотами на викиди EU ETS.
Modernisation Fund	2021–2030	€ 56–57 млрд	Модернізація енергетичних систем і підвищення енергоефективності у 13 державах-членах ЄС із низьким рівнем доходу, розвиток відновлюваних джерел енергії та декарбонізація енергетичного сектору. Фінансується за рахунок доходів від системи торгівлі квотами на викиди EU ETS.
Horizon Europe	2021–2027	€ 93,5 млрд	Фінансування наукових досліджень та інновацій у сфері кліматичних технологій, енергетики, цифрової трансформації та сталого розвитку.
Just Transition Fund	2021–2027	€ 19,7 млрд	Підтримка регіонів, залежних від викопного палива, диверсифікація економіки, створення нових робочих місць та пом'якшення соціально-економічних наслідків енергетичного переходу.

Джерело: складено автором на основі [1–5]

Перспективним є розвиток ринку «зелених» облігацій на суверенному, муніципальному та корпоративному рівнях з зовнішньою верифікацією, прозорим управлінням коштами та звітністю. Цільові показники розвитку – це обсяг випуску та частка у структурі боргових залучень.

Третім напрямом є розвиток ESG-кредитування та використання гарантійних інструментів міжнародних фінансових організацій, що дозволяють знижувати вартість фінансування екологічних проєктів і залучати банківський сектор до «зеленої» трансформації. Важливим елементом виступає технічна підтримка бізнесу та оцінювання результативності цього напрямку через частку ESG-активів і умови кредитування.

Четвертий напрям передбачає розширення державно-приватного партнерства для реалізації інфраструктурних проєктів із застосуванням екологічних показників ефективності та фінансових стимулів. П'ятим орієнтиром є доцільність активного залучення коштів з європейських фондів для проведення декарбонізації економіки, модернізації промислових підприємств та впровадження низьковуглецевих технологій, що сприятимуть сталому розвитку та підвищенню енергетичної ефективності України.

Поєднання міжнародних регуляторних стандартів, таких як EU Taxonomy, European Green Bond Standard, рекомендацій ICMA (International Capital Market Association), а також вимог щодо нефінансової звітності відповідно до ESRS (European Sustainability Reporting Standards) та практик банківського нагляду, із національними інституційними механізмами, що формуються за участі НБУ та НКЦПФР, створить передумови для переходу від концептуального розуміння «зеленого»

фінансування до його практичного впровадження у державній інвестиційній політиці. Враховуючи масштабні потреби післявоєнного відновлення, визначені у звітах RDNA (Rapid Damage and Needs Assessment), а також пріоритети програми Ukraine Facility, важливим завданням є формування чітких інструментів спрямування фінансових ресурсів у проєкти, що відповідають екологічним критеріям.

Висновки. У межах дослідження систематизовано основні європейські фонди та програми, що забезпечують фінансування процесів декарбонізації та переходу до низьковуглецевої моделі розвитку. Проаналізовано ключові характеристики таких інструментів, як Innovation Fund, Modernisation Fund, Horizon Europe та Just Transition Fund, з урахуванням періоду їх дії, обсягів бюджетного фінансування та цільового спрямування коштів.

Встановлено, що зазначені програми спрямовані на підтримку інноваційних кліматичних технологій, модернізацію енергетичної інфраструктури, розвиток наукових досліджень та забезпечення справедливого енергетичного переходу в країнах Європейського Союзу. Їхнє функціонування базується на використанні механізмів фінансування, пов'язаних із кліматичною політикою ЄС та системою торгівлі квотами на викиди парникових газів.

Отримані результати підтверджують, що європейські фонди формують цілісну фінансову архітектуру підтримки декарбонізації та виступають важливим інструментом реалізації стратегічних кліматичних цілей Європейського Союзу. Потенційна декарбонізація української економіки напряму пов'язана з імплементацією європейського досвіду «зеленого» фінансування і залученням коштів від європейських фондів, що фінансують Європейський «зелений» курс.

Бібліографічний список

1. European Commission. European Green Deal. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
2. European Commission. Innovation Fund. URL: https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/innovation-fund_en
3. European Commission. Innovation Fund: What is the Innovation Fund? URL: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-funding-climate-action/innovation-fund/what-innovation-fund_en
4. European Commission. Just Transition Fund. URL: https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/just-transition-fund_en
5. European Commission. Modernisation Fund. URL: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-funding-climate-action/modernisation-fund_en
6. European Commission. Ukraine Facility. URL: https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/ukraine-facility_en
7. European Commission. Ukraine Investment Framework. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/countries/ukraine/ukraine-investment-framework_en (дата звернення: 18.03.2026).
8. Commission Implementing Decision C(2024) 3829 final. Annex. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/d672b809-b85c-45f0-b24a-5c38ca25d31b_en?filename=C_2024_3829_F1_ANNEX_EN_V2_P1_3463674.PDF

9. Commission Implementing Decision C(2025) 6324 final. Annex to Decision. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/c178ec0d-884f-436d-8445-9014a220b1d4_en?filename=C_2025_6324_1_EN_annexe_acte_autonome_nlw_part1_v2.pdf
10. Diachuk O., Podolets, R., Yukhymets, R., et al. Long-term energy modelling and forecasting in Ukraine: scenarios for the action plan of energy strategy of Ukraine until 2035. 2019. URL: https://backend.orbit.dtu.dk/ws/portalfiles/portal/190787097/long_term_energy_modelling_and_forecasting_in_ukraine_english.pdf
11. International Finance Corporation (2024, June 11). IFC announces raft of new initiatives to bolster Ukraine's private sector at Ukraine Recovery Conference. URL: <https://www.ifc.org/en/pressroom/2024/ifc-announces-raft-of-new-initiatives-to-bolster-ukraines-privat>
12. International Finance Corporation. Infrastructure Sector Sheet: Energy. URL: <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2024/infrastructure-sectorsheet-energy-oct24.pdf>
13. International Finance Corporation. IFC Annual Report 2024: Accelerating Impact. URL: <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2024/ifc-annual-report-2024-accelerating-impact-en.pdf>
14. International Finance Corporation. IFC Annual Report 2024: Climate-Related Financial Disclosures. URL: <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2024/ifc-annual-report-2024-climate-related-financial-disclosures.pdf>
15. International Finance Corporation. IFC launches \$2 billion response package to support Ukrainian private sector. URL: <https://www.ifc.org/en/pressroom/2022/ifc-launches-2-billion-response-package-to-support-ukrainian-private-sector>
16. Khaustova V. Y., Hubarieva I. O., Salashenko T. I., Kostenko D. M. Identification of Risks, Sustainability and Problems of Fuel Security of Ukraine and the Countries of the European Area (Matrix Approach). *The Problems of Economy*. 2024. Vol. 3. Pp. 58-67.
17. The World Bank Data. GDP (current US\$): Ukraine. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=UA>
18. Ukraine Recovery Conference. Lugano Declaration. URL: <https://www.unc-international.com/past-conferences/unc22/conference-materials>
19. World Bank Group. Ukraine. URL: <https://data.worldbank.org/country/ukraine>
20. Державна служба статистики України. Кількість суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/fnn/osp/ksg_u/arch_ksg_u.htm
21. Державна служба статистики України. Реєстр респондентів статистичних спостережень. URL: https://stat.gov.ua/uk/explorer?md5=dcd704332e630f36f58ca4f3bebc2d15&fbclid=IwY2xjawQv_gDVleHRuA2F1bQIxMABicmlkETEwU0VqaDE2Z3hBOVQ5bno2c3J0YwZhcHBfaWQQMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHm3IeSnm_n7aQWateelcBUQnlax1kE_r4zNj7pc8nDkuOLIEP9knYIJC8kx_aem_c8n_krLMspHoDMJQRw380A
22. Кобелева Т., Перерва П. Методичні засади моніторингу показників енергетичної безпеки. *Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит*. 2023. № 3 (181). С. 33–42. DOI: <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2023.03.04>
23. Кубатко О.В., Письменна У.Є., Сотник І.М., Калініченко Л.Л., Трипольська Г.С. Організаційно-економічні механізми стимулювання розвитку енергоакуюлюючих потужностей ВДЕ у домогосподарствах України та ЄС. *Таврійський науковий вісник. Серія: економіка*. 2024. № 21. С. 24–37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.21.3>
24. Петровець С. Економічний аналіз та перспективи розвитку енергетичного сектору в Україні. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2023. № 4 (72). С. 60–64. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-60-64>

References

1. European Commission. (n.d.). European Green Deal. Available at: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
2. European Commission. (n.d.). Innovation Fund. Available at: https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/innovation-fund_en
3. European Commission. (n.d.). Innovation Fund: What is the Innovation Fund? Available at: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-funding-climate-action/innovation-fund/what-innovation-fund_en
4. European Commission. (n.d.). Just Transition Fund. Available at: https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/just-transition-fund_en
5. European Commission. (n.d.). Modernisation Fund. Available at: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-funding-climate-action/modernisation-fund_en
6. European Commission. (n.d.). Ukraine Facility. Available at: https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/ukraine-facility_en
7. European Commission. (n.d.). Ukraine Investment Framework. Available at: https://enlargement.ec.europa.eu/countries/ukraine/ukraine-investment-framework_en
8. European Commission. (2024). Commission Implementing Decision C (2024) 3829 final: Annex. Available at: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/d672b809-b85c-45f0-b24a-5c38ca25d31b_en

9. European Commission. (2025). Commission Implementing Decision C (2025) 6324 final: Annex to decision. Available at: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/c178ec0d-884f-436d-8445-9014a220b1d4_en
10. Diachuk O., Podolets R., Yukhymets R., et al. (2019). Long-term energy modelling and forecasting in Ukraine: scenarios for the action plan of energy strategy of Ukraine until 2035. Available at: https://backend.orbit.dtu.dk/ws/portalfiles/portal/190787097/long_term_energy_modelling_and_forecasting_in_ukraine_english.pdf
11. International Finance Corporation. (2024, June 11). IFC announces raft of new initiatives to bolster Ukraine's private sector at Ukraine Recovery Conference. Available at: <https://www.ifc.org/en/pressroom/2024/ifc-announces-raft-of-new-initiatives-to-bolster-ukraines-privat>
12. International Finance Corporation. (2024). Infrastructure sector sheet: Energy. Available at: <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2024/infrastructure-sectorsheet-energy-oct24.pdf>
13. International Finance Corporation. (2024). IFC annual report 2024: Accelerating impact. Available at: <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2024/ifc-annual-report-2024-accelerating-impact-en.pdf>
14. International Finance Corporation. (2024). IFC annual report 2024: Climate-related financial disclosures. Available at: <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2024/ifc-annual-report-2024-climate-related-financial-disclosures.pdf>
15. International Finance Corporation. (2022). IFC launches \$2 billion response package to support Ukrainian private sector. Available at: <https://www.ifc.org/en/pressroom/2022/ifc-launches-2-billion-response-package-to-support-ukrainian-private-sector>
16. Khaustova V. Ye., Hubarieva I. O., Salashenko T. I. & Kostenko D. M. (2024). Identification of risks, resilience, and problems of fuel security of Ukraine. *The Problems of Economy*, vol. 3, pp. 58–67.
17. World Bank. (n.d.). GDP (current US\$): Ukraine. Available at: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=UA>
18. Ukraine Recovery Conference. (n.d.). Lugano Declaration. Available at: <https://www.urc-international.com/past-conferences/urc22/conference-materials>
19. World Bank Group (n.d.). Ukraine. Available at: <https://data.worldbank.org/country/ukraine>
20. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (State Statistics Service of Ukraine) (2025). Kilkist subiektiv hospodariuvannia za vydamy ekonomichnoi diialnosti [Number of legal units of registered, by type of economic activity]. Available at: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/fin/osp/ksg/ksg_u/arch_ksg_u.htm
21. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (State Statistics Service of Ukraine) (n.d.). Reiestr respondentiv statystychnykh sposterezhen [Statistical business register]. Available at: [https://stat.gov.ua/uk/explorer?md5=dcd704332e630f36f58ca4f3bebc2d15&fbclid=IwY2xjawQvgDVleHRuA2FlbQIxMABi cmlkETEwU0VqaDE2Z3hBOVQ5bno2c3J0YwZhcHBfaWQQMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABH-m3IeSnm_n7aQWateclcBUQnlax1kE_r4zNj7pc8nDkuOLIEP9knYIJC8kx_aem_c8n_krLMspHoDM-JQRw380A \(in Ukrainian\)](https://stat.gov.ua/uk/explorer?md5=dcd704332e630f36f58ca4f3bebc2d15&fbclid=IwY2xjawQvgDVleHRuA2FlbQIxMABi cmlkETEwU0VqaDE2Z3hBOVQ5bno2c3J0YwZhcHBfaWQQMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABH-m3IeSnm_n7aQWateclcBUQnlax1kE_r4zNj7pc8nDkuOLIEP9knYIJC8kx_aem_c8n_krLMspHoDM-JQRw380A (in Ukrainian))
22. Kobieliava T., & Pererva P. (2023). Metodychni zasady monitorynhu pokaznykiv enerhetychnoi bezpeky v diialnosti biznes-struktur [Methodological principles of monitoring energy security indicators]. *Energy saving. Power engineering. Energy audit*, vol. 3 (181), pp. 33–42. Available at: <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2023.03.04> (in Ukrainian).
23. Kubatko O., Pysmenna U., Sotnyk I., Kalinichenko L., Trypolska G. (2024). Orhanizatsiino-ekonomichni mekhanizmy stymuliuvannia rozvytku enerhoakumuluiuyuchykh potuzhnosti vde u domohospodarstvakh Ukrainy ta YeS [Organizational and economic mechanisms for stimulating the development of energy storage capacities in households of Ukraine and the EU]. *Taurida Scientific Herald. Series: Economics*, vol. 21, pp. 24–37. Available at: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.21.3> (in Ukrainian).
24. Petrovets S. (2023). Ekonomichniy analiz ta perspektyvy rozvytku enerhetychnoho sektoru v Ukraini [Economic analysis and perspectives of energy sector development in Ukraine]. *Scientific Notes of "KROK" University*, vol. 4 (72), pp. 60–64. Available at: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-60-64> (in Ukrainian).

Andrii Glushchenko

Candidate of Economic Sciences, Doctoral Student,

Academy of Labour, Social Relations and Tourism

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1897-4837>

MECHANISMS FOR FINANCING THE «GREEN» TRANSFORMATION OF UKRAINE: THE ROLE OF EUROPEAN FUNDS IN POST-WAR RECOVERY

The article examines the key mechanisms for financing the green transformation of Ukraine's economy in the context of post-war recovery and integration into the European economic space. Particular attention is paid to the role of European financial instruments and funds in supporting the transition to a low-carbon development model, strengthening energy security, and modernizing critical infrastructure. The study analyzes the main directions of financial support provided through European Union instruments, international financial institutions, and post-war reconstruction programs. Special emphasis is placed on the potential of such mechanisms to promote the development of renewable energy, decarbonization of industrial sectors, improvement of energy efficiency, and implementation of innovative environmental technologies. The paper also highlights the importance of combining grant financing, credit resources, guarantees, and blended finance instruments to ensure the effectiveness of investment processes in the green sector. It is established that the successful attraction and utilization of European financial resources require the formation of an institutionally capable management system, transparency in the allocation of funds, and the alignment of national legislation with European Union standards. Furthermore, the development of public-private partnerships is identified as a crucial factor in scaling investment projects and ensuring long-term sustainability. The study further substantiates the strategic importance of the Ukraine Facility and the Ukraine Investment Framework as core mechanisms for mobilizing long-term capital, mitigating investment risks, and channeling financial resources into climate-oriented reconstruction projects. Considerable attention is also devoted to the role of international development finance institutions in providing guarantees, technical assistance, and blended finance solutions aimed at crowding in private investment. In addition, the paper outlines the relevance of developing national sustainable finance instruments, including green bonds, ESG-based lending, climate funds, and sustainability reporting practices, as well as the gradual incorporation of EU regulatory approaches such as the EU Taxonomy, the European Green Bond Standard, and European sustainability disclosure requirements into Ukraine's financial and investment architecture. The study concludes that European financial instruments play a decisive role in accelerating Ukraine's green transformation, enhancing its energy independence, and building a resilient and sustainable economic model in the post-war period.

Keywords: "green" transformation, European funds, post-war recovery, low-carbon economy, renewable energy, decarbonization, public-private partnership.

Дата надходження статті: 04.03.2026

Дата прийняття статті: 22.03.2026

Дата публікації статті: 11.05.2026